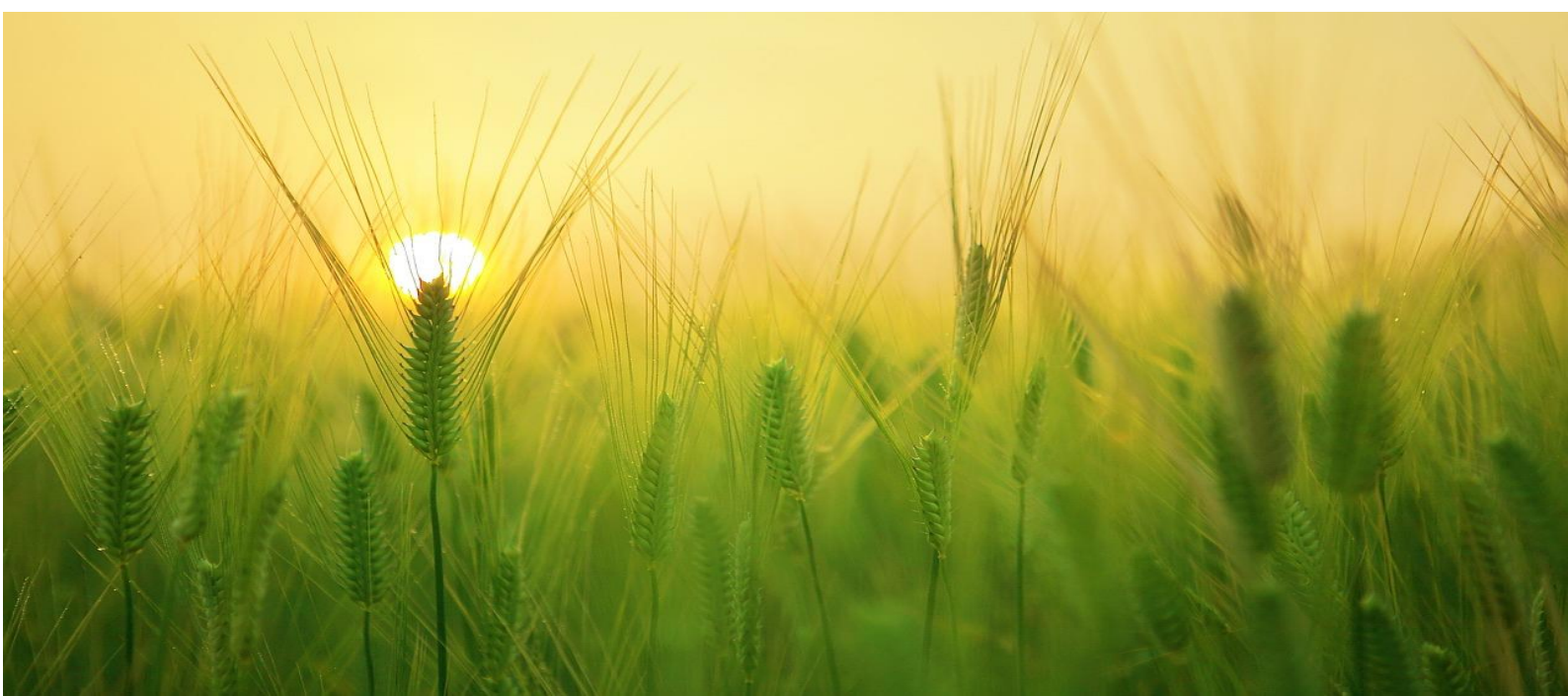

Verksamhetsberättelse 2025

**Svenska nationella kvalitetsregistret för
patienter med svårläkta sår**

www.rikssar.se

Innehåll

Inledning	3
Registerorganisationen	4
RiksSårs styrgrupp	4
Arbetsutskott	4
Företrädare för patienter/brukare	5
Övriga styrgruppsledamöter	5
Datakvalitet och missing data	6
Aktiva och inaktiva enheter	7
Nationell sårläkningsdag	7
Användardag	7
Styrgruppsmöte	7
Arbetsutskott	8
Samverkan med NPO	8
Samverkan med andra nationella kvalitetsregister	8
Kommunala register	8
Samverkan med patient-/brukarföreningar	8
Samverkan med industrin	9
Strukturerad vårdinformation	9
Kommunikationsinsatser	9
Digital fika för registratorer	9
Nationella och föreläsningar/konferenser	10
Övriga kommunikationsinsatser	10
Övriga aktiviteter	10
Forskningsaktiviteter under året	10
Anslutning till RUT	11
Vetenskapliga publikationer 2025	11
Övergripande om personal	11
Sammanfattande kommentar om ekonomi	11
Attesträtt	11

Inledning

Ibland behöver man städa för att kunna växa. Året 2025 har varit just ett sådant år för RiksSår. Vi har kavlat upp ärmarna och gjort det där bakom-kulisserna-arbetet som sällan syns, men som betyder allt. När vi gått igenom rapporter, dokumenterat och definierat beräkningsgrunder och hittat buggar har vi inte bara förbättrat registret, vi har lärt känna det ännu bättre.

Parallellt har vi lagt mycket kraft på det som är kärnan i allt vi gör: våra användare. Vi har lyssnat på era önskemål, justerat variabler, och påbörjat utvecklingen av en ny behörighetsnivå som ska göra ert förbättringsarbete ännu smidigare. Vi har också hört av oss till enheter som varit tysta ett tag för att bjuda in till en nystart.

Under året har vi dessutom skapat viktiga verktyg som sätter riktning framåt, tydliga målvärden och en enkel vägledning i hur RiksSår kan användas i implementeringen av vårdförloppet svårläkta sår.

Även om 2025 till stor del handlat om städning, har det framför allt handlat om omtanke: om registret, om kvaliteten och om er som använder det. Nu kliver vi in i 2026 med en stabilare grund, en tydligare riktning och en stark känsla av hopp.

Växjö 20260301

Maria Boström

Registerhållare RiksSår

maria.bostrom@rikssar.se

Registerorganisationen

Under 2025 tecknades en ny överenskommelsen mellan Sveriges kommuner och de fem kommunala kvalitetsregister och medel betalades ut till registerna. Överenskommelsen mellan SKR och regeringen upphörde i slutet av 2024 och Socialstyrelsen fick i uppdrag att betala ut statsbidrag till nationella kvalitetsregister via regionerna. Som tidigare fördelade Nationell samverkansgrupp hälsodata ut regionernas medel till nationella kvalitetsregister.

Den lokala organisationen runt RiksSår är oförändrad sedan föregående år. RiksSårs organisation består av:

- Region Jönköping som är Centralt personuppgiftsansvarig myndighet (CPUA-myndigheten), CPUA har det yttersta ansvaret för RiksSår.
- Registercentrum SydÖst (RCSO) som är den organisatoriska enhet som är utsedd att förvalta RiksSår.
- Uppsala Clinical Research Center (UCR) som tillhandahåller den databas där registrets data lagras.
- Registerhållare och registerstyrgrupp som ansvarar att registret utformas i enlighet med nationella överenskommelsen, CPUA:s styrdokument och verksamheternas behov.
- Det tidigare ansökningsförfarandet av medel från region, kommun och regering upphörde under 2025. I början av året redovisade RiksSår 2024 års ekonomi som tidigare men äskande, i form av Q4, gjordes inte. RiksSår presenterade en budget för 2026 direkt till CPUA under hösten 2025.

RiksSårs styrgrupp

Under september månad valdes Rahime Inci och Anna Carlsson in i RiksSårs styrgrupp.

Rahime är specialistläkare och överläkare inom dermatologi med särskild kompetens inom svårläkta sår och gendermatoser. Hon disputerade vid Sahlgrenska Akademin (25 april 2025) med forskning om gendermatoser. Hon är också erfaren internationell föreläsare och prisbelönt forskare.

Anna är distriktssköterska på vårdcentralen i Boxholm, Östergötland. Hon blev årets sårsköterska, SSiS, 2017 och föreläser inom sår och sårbehandling och undervisar på distriktssköterskeprogrammet, LiU. Hon är initiativtagare/ansvarig till lokala sårnätverksträffar och deltog i pilotstudien ”Stöd till dig som har svårläkta sår via 1177”, 2023. Anna är processansvarig tillsammans med Natalja Jacobsson för implementeringen av Vårdförloppet svårläkta sår i Region Östergötland.

Styrgruppen har, som tidigare, en bred geografisk och professionell förankring i hela vårdkedjan. Följande specialistföreningar finns representerade i RiksSårs styrgrupp: Sårsköterskor i Sverige (SSiS), Svensk sjuksköterskeförening, Distriktssköterskeföreningen (DSF), Svensk Förening för Sjuksköterskor i Diabetesvård, Svensk Förening för Allmänmedicin (SFAM), Distriktsläkarföreningen (DLF), Sveriges läkarförbund (SLF), Svenska Sällskapet för Dermatologi och Venereologi (SSDV), Svensk Kirurgisk Förening, Svensk Geriatrisk Förening (SGF), STRAMA, RG Aktiv Rehabilitering (ideell förening för personer med ryggmärgsskada).

Arbetsutskott

Hanna Wickström, ordförande i RiksSårs styrgrupp, Sårcentrum Blekinge, specialist i allmänmedicin

Jenny Roxenius, projektledare.

Maria Boström, Registerhållare, Distriktssköterska och verksamhetsutvecklare Region Kronoberg.

Kristina Nordin, Registerkoordinator, projektledning, Region Blekinge.

Företrädare för patienter/brukare

Inger Jardevi, Älmhult

Harry Hansson, Malmö

Övriga styrgruppsledamöter

Nina Åkesson, distriktssköterska, Torsås kommun

Rut F Öien, specialist i allmänmedicin, docent, ordförande i NAG Svårläkta sår

Anna Davnert, undersköterska, Sårcentrum Blekinge

Maria Kusagård, Kristianstad kommun, arbetsterapeut, verksamhetsutvecklare, kommunikoordinator

Lena Blomgren, Venöst Centrum Karlskoga och Kärl-Thoraxkliniken Örebro, kärlkirurg, docent, ordförande i NAG Venös sjukdom i benen, varicer och venösa bensår

Åsa Boström, Uppsala, dermatolog, docent

Cecilia Fagerström, Linnéuniversitetet, Kalmar, sjuksköterska, professor

Alexandra Forssgren, Sårcentrum, Skaraborgs sjukhus, Skövde, dermatolog

Ulla Hellstrand Tang, Ortopedteknik, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, leg. överortopedingenjör, med. dr

Christina Monsen, Avdelning strategisk Omvårdnadsutveckling Skånes universitetssjukvård, Malmö, sjuksköterska, med.dr.

Lill-Marie Persson, Sårcentrum, Skaraborgs sjukhus, Skövde, dermatolog, överläkare

Liselott Sahlberg, Regionalt cancercentrum Stockholm Gotland, processledare och samordnande kontaktsjuksköterska, hudcancerprocessen

Madeleine Stenius, Aleris Rehab Station Stockholm, undersköterska

Sandra Strand, arbetsterapeut

Jan Apelqvist, endokrinolog, docent, Skånes Universitetssjukhus, Malmö

Linda Jervidal, sårkoordinator, Jämtland/Härjedalen, distriktssköterska

Jessica Lind, Sjuksköterska, STRAMA

Josephine Garpsäter, leg dietist, registerhållare Senior alert

Natalja Jacobsson, spec allmänmedicin och dermatologi

Jonas Abel, distriktssköterska, såransvarig Värnamo kommun

Malin Munter, såransvarig sjuksköterska Jönköping kommun, styrelsemedlem SSiS

Rahime Inci, specialistläkare och överläkare inom dermatologi, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Anna Carlsson, distriktssköterska, Region Östergötland

Anslutning- och täckningsgrad

RiksSår har under flera år använt sig av en prevalens för att beräkna täckningsgrad. Prevalensen beskrivs i en SBU rapport från 2014 och är en uppskattning av antalet patienter med svårläkta sår i Sverige. Under 2024 undersökte RiksSår möjligheten att hitta en nämnare för att beräkna täckningsgraden tillsammans med RCSO. Flera olika källor har använts för att försöka hitta en nämnare men samtliga; Socialstyrelsens patientregister, PrimärvårdsKvalitet och Senior Alert omfattar endast delar av patientgruppen och kan inte användas som nämnare. RiksSår tog hjälp av kvalitetsssäkringshandboken som publicerades under 2024 för att komplettera täckningsgradsberäkningen i Q4 2024 med en bortfallsanalys och generaliserbarhet. Bortfallsanalysen visade att det inte finns något systemiskt bortfall och med en god geografisk fördelning av enheter kan RiksSårs rapporter användas för att beskriva populationen.

Databasen

Under 2025 har registret haft regelbundna avstämningar med UCR. RiksSår har sedan tidigare saknat målvärde för resultat i rapporterna. Enheter har haft möjlighet att jämföra sig med enheter på samma vårdnivå och med Riket. RiksSårs arbetsutskott har under 2025 satt preliminära målvärde på samtliga indikatorer i vårdförlopps rapporten. Att sätta målvärde på samtliga variabler har varit komplext då det i vissa fall saknas evidens för vad som är ett rimligt målvärde. RiksSårs har kontinuerliga dialoger med NAG Svårläkta sår och har intill alla målvärden dokumenterat en önskad riktning. Om enheterna ska sikta högt eller lågt.

Datakvalitet och missing data

RiksSårs variabelmanual har uppdaterats under 2025 samt andra dokument som berör RiksSårs ansvar och registrerande enheters ansvar. Under 2025 har ett större arbete gjorts med att dokumentera de beräkningar som görs i RiksSårs rapporter då det av registerhållaren noterades att samma variabel i rapporterna visade olika antal eller andelar. Regelbundna samtal har förts med UCR för att klargöra beräkningar och fixa upptäckta buggar. Dokumentationen kan användas av RiksSårs AU i samtal med användare kring analyser av resultaten i rapporterna. Nämnare i rapporterna Avslutade patienter och Vårdförlopps rapport skiljer sig åt vilket gör att samma variabel kan visa olika antal och andel. Denna typ av dokumentation saknades sedan tidigare.

RiksSår gjorde en uppdatering och uppgradering av variabler i både första och andra registreringen under året efter användarnas önskemål. Dels för att fånga patienter med sårsmärta men där smärtskattning inte utförts men RiksSår har även kategoriserat traumatiskt sår i två, istället för en, för att kunna särskilja operationssår och sår orsakade av ett yttre trauma. Första förändringen ger enheterna möjlighet att kvalitetsgranska sin verksamhet utifrån hur frågan om smärta ställts. Detta för att framhäva vikten av att inte bara ställa frågan om smärta men också att skatta den för att ha möjlighet att följa upp smärtbehandling. Uppdelningen av traumatiskt sår ger enheterna möjlighet att identifiera operationssår som blivit svårläkta och som blivit antibiotikakrävande vilket tidigare inte varit möjligt.

Under våren 2023 genomfördes en planerad systematisk validering av RiksSårsdata och resultatet visade att den håller en hög datakvalitet. Resultatet av denna finns publicerad på hemsidan. Valideringen kommer fortsättningsvis att upprepas var tredje år och planeras till 2026.

Hemsidan

Hemsidans främsta syfte är att ge användare och allmänhet information om registret och arbetet som bedrivs för patientgruppen med svårsläta sår. Hemsidan uppdateras årligen och utvecklas efterhand som förslag från användarna kommer.

Under 2025 fick hemsidan en ny, lätt överskådlig, rubrik ”Nationella vårdförlopp”. Under rubriken finns länkar till alla fyra vårdförlopp som berör området. Under rubriken finns också en stegvis väg i hur RiksSår som register med medföljande kompetensmaterial kan användas som verktyg för att implementera vårdförloppen. Det finns också ett exempel på hur detta har gjorts i Region Blekinge. Här finns också målvärdena publicerade kopplade till rapporten ”Vårdförlopps rapport”.

Aktiviteter 2025

De aktiviteter som haft störst fokus under 2025 är kontakt med inaktiva enheter, beställningar till UCR angående dokumentation och förändringar av variabler, definitioner av beräkningar i rapporterna med buggfix, ny behörighetsnivå samt framtagande av målvärden till vårdförloppsrapport.

Aktiva och inaktiva enheter

RiksSår genomförde en granskning av enheter i RiksSår under våren 2025. Enheter som varit inaktiva under senaste året fick ett mail med ett erbjudande om ny information och ett antal utbildningar för att komma igång med registreringen. RiksSår gav intresserade enheter fyra digitala utbildningar med fokus på registrering samt tema på olika områden inom sårbehandling; cirkulation, lokal sårbehandling och diagnos med både kompetensutveckling inom områdena och hur dessa områden registreras och hur de kan följas upp med exempel på förbättringsområden.

Nationell sårläkningsdag

I februari 2025 genomförde RiksSår den andra nationella sårläkningsdagen. RiksSår erbjöd öppna digitala föreläsningar inom bland annat undertrycksbehandling, nutrition och forskningsnyheter för enheter runt om i Sverige.

RiksSår har deltagit vid Sveriges största sårkonferens, som SSiS anordnar, och har informerat besökare om RiksSår. Besökarna fick också ta del av kostnadsfritt material såsom poster och fickformat. På allt informationsmaterial finns hänvisning till RiksSårs hemsida samt till vårdförlopp och vårdprogram. Likaså har RiksSår deltagit vid Sårsymposium i Stockholm och Palliation Sydöst konferens i Linköping.

Användardag

Den 10:e september genomförde RiksSår en digital användardag. Den innehöll bland annat föreläsning om debridering och tumörsår. En RiksSårs användare fick möjlighet att presentera ett förbättringsprojekt som genomförts i Malmö Stad med RiksSårs data.

Styrgruppsmöte

Under 2025 genomfördes två styrgruppsmöten enligt godkända stadgar. Det första styrgruppsmötet genomfördes den 18:e mars och årsmötet genomfördes den 11:e september.

Arbetsutskott

Arbetsutskottet har haft fortlöpande möten varje vecka under hela 2025. Arbetsutskottet hade en planeringsdag under våren 2025.

Samverkan med NPO

RiksSår är i kopplat till NPO Hjärt- och kärlsjukdomar och NPO hud- och könssjukdomar.

RiksSår är det enda uppföljningsverktyget till Vårdförloppet svårläkta sår och har en stark förankring till den nationella kunskapsstyrningen via Nationellt programområde hud- och könssjukdomar (NPO) och Nationell arbetsgrupp svårläkta sår (NAG). De gemensamma projekt som RiksSår har med NPO och NAG presenteras under olika rubriker i verksamhetsberättelsen bland annat rapportutveckling, utbildning och strukturerad nationell sårjournal/mall. Under hösten blev RiksSårs registerhållare en permanent medlem i NAG Svårläkta sår.

RiksSår har haft regelbunden kontakt med den nationella arbetsgruppen för att arbeta vidare med målvärde för de nio indikatorer som följer upp vårdförloppet. Som tidigare beskrivet har RiksSår skapat en lättläst instruktion hur RiksSår kan användas som implementeringsverktyg av vårdförloppen svårläkta sår på hemsidan.

Samverkan med andra nationella kvalitetsregister

Kommunala register

Fem register (RiksSår, Senior alert, Svenska palliativregistret, SveDem och BPSD) som används inom kommunal verksamhet har frekventa möten där möjliga samverkansprojekt diskuterats. RiksSår, Senior alert och Palliativregistret tillhör alla Registercentrum Sydost (RCSO) med centrala personuppgift ansvarig (CPUA) Region Jönköping. Med gemensam registerorganisation och CPUA finns ytterligare förutsättningar till synergieffekter registren mellan.

Alla fem kommunala register har haft flera möten under 2025 med representanter från Stödfunktionen för dialog kring hur registerna kan samverka.

Senior Alert och RiksSår har tillsammans publicerat en artikel i Sårjournalen (SSiS branschtidning). RiksSår höll i ett av SweDems webinar med tema trycksår i början på juni 2025.

Under november medverkade RiksSår tillsammans med de andra fyra kommunala registerna på ett webinar som SKR arrangerade med fokus på förbättringsarbete med hjälp av kvalitetsregister.

Senior alert

RiksSår och Senior alert har en gemensam länk - nämligen variabeln *trycksår*. Sedan 2013 finns ett samarbete registren i mellan, RiksSår och Senior Alert sitter med i varandras styrgrupper. Under framtagandet av den strukturerade nationella sårmallen har RiksSår stämt av gemensamma variabler med Senior Alert.

Swedvasc

Två kärlkirurger från Swedvasc ingår i RiksSårs styrgrupp. Registren har samma IT-plattform.

Samverkan med patient-/brukarföreningar

RiksSårs patient- och anhörigrepresentanter har medverkat aktivt i styrgruppens arbete sedan 2014. Patientinformationsbroschyren "Ett register för svårläkta sår - för dig som patient eller anhörig" finns att ladda ned på hemsidan. En film som beskriver hur det är att leva med ett

svårläkt sår och ytterligare en patientfilm ”Följ patienten från sår till läkning” kan ses på hemsidan www.rikssar.se.

RiksSår fick möjlighet att ha två sommarlovsarbetare under sommaren 2025 som bekostades av Region Kronoberg. Sommarlovsarbetarna fick själva läsa in sig på området Svårläkt sår, skriva ner frågor baserat på detta och sedan intervju en person som haft svårläkt sår. Intervjun presenteras som en patientberättelse och finns publicerad på RiksSårs hemsida.

Samverkan med industrin

RiksSår har ett långtgående och gott samarbete med Swedish Medtech, Branschorganisationen för de medicintekniska företagen. Registerhållare har regelbundet medverkat och deltagit aktivt under möten 2025.

I början på 2025 gjorde registerhållare en presentation med information om vad RiksSår är och hur registret hänger ihop med de fyra vårdförloppen med ett medföljande manus. Presentationen spreds till leverantörer av förbandsmaterial via Swedish Medtech i syfte att använda materialet vid kundmöten.

RiksSår har haft möten med företag som har sår-appar (SeeWound, OneWound) om automatisk överföring, med deltagande från CPUA:s jurist.

Strukturerad vårdinformation

RiksSår har haft regelbundna möten med olika nationella samverkansgrupper för att arbeta vidare med Sårjournal/mall utifrån ett informatiskt perspektiv.

RiksSår har presenterat Sårjournalen/mallen för flera regioner och kommuner. Inför dessa möten har en presentation skapats för att visa hur den ska användas i sin helhet. RiksSår har även gjort en flik i Excel-filen med läsinstruktioner.

RiksSår har nått framgångsrik marknadsföring av sårmallen.

Kommunikationsinsatser

För användarna

- Att visa på vikten och öka förståelsen att registrera också bidrar till kunskap, ”att bygga evidens”.
- Användardag (Planering, uppsättning och moderering).
- Erfarenhetsutbyten om samarbeten över vårdgränser (digital fika, samtal med sår-skk i Luleå kommun)

Digital fika för registratorer

250304 Tema ”Smärta”

250527 Tema ”Vem sätter diagnoser?”

251209 Tema ”Hur blir man en sårsköterska? Vägen och utvecklingen dit och tips till att lära sig mer”.

Nationella och föreläsningar/konferenser

250402-03 Sårjuksköterskor i Sveriges årliga konferens i Malmö med monter.

250917-18 CKU Sårkonferens Stockholm, föreläsare och monter.

251001 Deltagande på Palliation Sydöst i Linköping med monter.

Övriga kommunikationsinsatser

250123 Information om RiksSår för Älmhults kommun.

250225 RUT workshop med Ingela Hennert.

250923 Ankelindex, kompression och RiksSår

250925 Möte med Lessebo Kommun

251007 Lokal sårbehandling och RiksSår

251126 Möte med vårdcentraler Region Östergötland

Övriga aktiviteter

Arbetsutskottet har publicerat artiklar med RiksSårs data i fyra nummer av tidskriften Sårjournalen samt publicerat en artikel i Diabetessköterskor i Sveriges medlemstidning.

- Planeringsmöten med representanter från samtliga kommunala register.
- Registerhållare har medverkat på Senior Alerts styrgruppsmöten, både fysiskt och digitalt och spelat in en ny film kopplat till trycksår.
- Arbete med Q1, verksamhetsberättelse, budget nästkommande år och Årsrapport.
- Dialogmöten med vårdinformationssystemet Cambio Cosmic.
- Registerhållare varit medicinskt sakkunnig åt Sirona gällande granskning av sårbehandling i en region.
- Möte informatiskt arbete med nationella sårmallen under februari-juni.
- Återkommande möte med RCSO och det stöd de kan ge registret samt planerade aktiviteter under året.
- Deltagande på registerhållarmöte för RSCO och UCR.
- Registerhållare har deltagit på Stödfunktionens informationsmöten.
- Förberedelsearbete digitalt användarmöte och digital sårläkningsdag.
- Samarbetsmöte med UCR för att underlätta beställningar.
- Planering och ansökan om finansiering för implementeringsprojekt där RiksSår bidrar med kunskap och som uppföljningsverktyg
- Samtal med STRAMA och andra aktörer om hur RiksSår kan användas för att bromsa antibiotika-resistens.
- Initiala samtal om registersamkörningar för ökad registernytta
- Analys av besöksstatistik på hemsidan
- Ny logotyp, moderniserad och bättre upplösning för tryck och web

Forskningsaktiviteter under året

RiksSår har under hösten varit ett bollplank inför ett planerat implementeringsprojekt av resultatet från två tidigare studier med fokus på evidensbaserat teamarbete och

antibiotikaförskrivning. Implementeringsprojektet kan komma att påbörjas under 2026 och RiksSårs data blir en del av uppföljningen.

Anslutning till RUT

Under 2025 har RiksSårs arbetsutskott tillsammans med representant från Vetenskapsrådet??? Påbörjat arbetet med anslutning till RUT (Register Utilitiser Tool) genom workshops där genomgång av tidigare variabler och nuvarande variabler gåtts igenom.

Vetenskapliga publikationer 2025

Roxenius, J., Wickström, H., Skär, L & Öien F, R (2025) *How clinical structures shape diagnostic practices in Swedish hard-to-heal ulcer care: a grounded theory study*. BMJ Open, Volume 15 issue 10.

Övergripande om personal

Under 2025 drev fyra medarbetare registret och registerutvecklingen framåt genom; support av registret och dess användare; implementering av registret; redogörelse för årsrapport och verksamhetsberättelse samt beskrivna aktiviteter i verksamhetsberättelsen.

Registerkoordinator	50 %
Registerhållare	30 %
Styrgruppsordförande	20 %
Projektledare	50 %

Sammanfattande kommentar om ekonomi

Sammanfattningsvis har RiksSår under 2025 använt de medel som beviljats från SKR till framför allt lönekostnader, E-learning och kostnader för utveckling och förvaltning till registercentrum UCR.

Attesträtt

Alla fakturor konteras på ekonomiavdelningen Region Jönköping, därefter motattesteras fakturorna av registerhållaren. I nästa led beslutsattesteras de av behörig personal i Region Jönköping. Registerhållare har haft regelbundna möten med ekonom på Region Jönköping, där räkenskaperna har granskats.